

ерозійно-корозійний, вторинно-складчастий, складчастий, криловий; корозійно-ерозійний, митий, складчастий, криловий, ярусний; корозійно-ерозійний, митий, складчастий, криловий, ярусний.

Типові мікроспелеоструктури: гіпсовий пісок, марганцеві сталактити, кородовані кристали, карри у приховано кристалічному гіпсові, глинисті карри, кальцитно-глинисті навіси, кальцитно-глинисті сталактити, залишкова натічна кірка, обвальні формації, кольматаж, колонадні виступи, кородовані вторинні та третинні гіпсові утворення, водно-хемогенні формації типу «Печерний оксамит», різноманітні глинисті утворення: глинисто-кальцитна кірка, глинисто-кальцитні сталактити.

Для району «Класичний» типовими є активні гідрологічні процеси пов'язані з поверхнею. Сучасні процеси кольматації та утворення нових мікроформ.

Висновки. Здійснення сруктуризації й отримані статистичні дані – це якісний прорив у районуванні гіпсових спелеоб'єктів, оскільки раніше виділення спелеоструктур у морфологічній будові печері закінчувалося виділенням структур 3-го порядку.

Позитивний аспект методики виділення спелеоструктур 4-го рівня у тому, що вона проста у застосуванні й одночасно охоплює необхідний об'єм інформації для її наукової реалізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Горбунова К.А. Морфология и гидрогеология гипсового карста: навч. посібник/ К.А. Горбунова. – Пермь, 1979. – 95 с.
2. Зимельс Ю.Л. Пещера Озерная. 128 километров под землей: навч. посібник / Ю.Л. Зимельс. – Тернопіль, 2009. – 240 с.
3. Дублянський В.Н., Смольников Б.М. Карстолого-геофизические исследования карстовых полостей Приднестровской Подолии и Покутья / В.Н. Дублянський, Б.М. Смольников. – Київ: «Наукова думка», 1969. – 151 с.
4. Климчук А.Б. Пещерные вторичные образования аэрозольного генезиса //Свет. – 1993. – Вип.9. – С.15-28.
5. Ломаев А.А. Геология карста Вольно-Подолии / А.А. Ломаев. – Київ, 1979. – 130 с.
6. Сезонные особенности развития гипсового карста Приднестровской Подолии// Доклады Академии наук Украинской ССР: геологические, химические и биологические науки). – 1971. – №5 – С.14-16.
7. Фондові матеріали ТМГО «КС Поділля».

Яворська Х.

Науковий керівник – доц. Кузишин А.В.

ФУНКЦІОНАЛЬНІ НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ ТУРИСТИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Постійне розширення міжнародного туристичного обміну, інтенсивне зростання обсягів і розширення кордонів міжнародного туризму, динамічний розвиток світової індустрії туризму, вихід його на позиції провідної галузі світової економіки зумовлює необхідність його міжнародної правової регламентації: розробки різноманітних правових інститутів та створення спеціалізованих туристичних організацій. Зростання ролі туризму в діяльності багатьох держав приводить до того, що ООН, її спеціалізовані органи, інші міжнародні організації все більше уваги приділяють цій сфері міжнародного співробітництва, яка динамічно розвивається. На даний час у світі нараховується близько 70 міжнародних організацій, які тією чи іншою мірою займаються проблемами розвитку туризму.

Дослідженням даної проблеми займалися такі вітчизняні та зарубіжні вчені: П.Р. Пуцентейло, В.А. Квартальнов, М.М. Марінін, С.В. Максименко, В.С. Новиков, В.С. Сенін, А.П. Дурович, Н.И. Кабушкін, Т.М. Сергеева, В.Б. Бессонова, И.В. Зорін, Т.П. Каверіна, Л.В. Сакун, М.В. Соколова, М.А. Жукова, Г.Н. Жарков, І.А. Цацуліна, Т.В. Козирьова, А.Ю. Александрова, С.А. Хомич, С.К. Волков, Е.Г. Попкова, Н.И. Полещук, О.Т. Лойко, И.А. Голубйова, Ю.Б. Миронов, А.К. Бхатія, Франческо Франджалі, Франко Веллас, Майкл Пітерс, Джон Гамільтон, П.Н. Дхар, Крістофер Купер, Гарі Меттюз, Девід Вівер, Лаура Лотон, Іветта Райсінгер, К.К. Камра, Годфрі Харіс, Кенет Катц.

Оскільки Європа – це колиська цивілізації то, відповідно, і перші туристичні організації виникли тут. У зв'язку із науково-технічним прогресом, скороченням робочого та появою вільного часу люди почали досліджувати навколишній світ та все більше освідомлювати скільки навкруги усього незвіданого та інтригуючи прекрасного. Розширення туристичних потоків потребувало, в свою чергу, розвитку засобів розміщення і засобів пересування. Ініціаторами будівництва готелів у тих місцях, де їх або не було взагалі, або вони не відповідали туристичним потребам, були часто залізничні компанії, що використовували для цього свій капітал. Вони також брали на себе фінансування реклами та інших заходів, пов'язаних з подальшим розвитком туризму [4].

Туризм приносив значний прибуток у тих регіонах, де отримував найбільший розвиток, підтримувався владою, що справедливо вбачала в ньому засіб стимулювання розвитку економіки. Однак, своєрідність комплексу туристичних проблем виявилася дуже складною для місцевих органів влади. Це обумовило необхідність створення самостійних спеціалізованих організацій у сфері туризму. За функціями та діяльністю вони відповідали нашим сучасним туристичним товариствам і союзам. Спочатку ці організації називалися по-різному: «товариство благоустрою», «товариство прийому іноземців» і т. д. Початок заснування подібних організацій припав на середину

XIX ст., але більш широкого поширення вони набули після 70-х рр. XIX ст., головним чином в країнах Західної та Центральної Європи (насамперед, Швейцарія, Німеччина, Австрія). Місцеві органи влади були зацікавлені в діяльності подібних товариств і надавали їм підтримку. Разом із зростанням та інтенсифікацією туристичного життя зростала роль туристичних товариств [4].

У XXI столітті Туристичні організації прийнято поділяти за характером на універсальні та спеціалізовані [2].

До універсальних відносяться туристські організації, які зосереджують увагу на всіх основних питаннях розвитку міжнародного туризму. Найвпливовішими серед них є ряд таких організацій як Всесвітня федерація асоціацій туристичних агентств (Universal Federation of Travel Agents Association - UFTAA), Міжнародне бюро виставок (Bureau International des Expositions - BIE), Міжнародна асоціація конгресних центрів (Association Internationale des Palais des Congres - AIPC), Міжнародна асоціація конгресів і конференцій (International Congress and Convention Association - ICCA), Міжнародна асоціація готелів та ресторанів (International Hotel & Restaurant Association), Міжнародна федерація кемпінгу і караванінга (Federation Internationale de camping et de caravanning - FICC), Міжнародна федерація кінноспортивного туризму (Federation Internationale de Tourisme Equestre - FITE), Міжнародний туристичний альянс (Alliance Internationale de Tourisme - AIT), Союз міжнародних ярмарок (Union des Foires Internationales - UFI) [1].

Спеціалізовані туристські організації об'єднують своїх членів з тих чи інших підприємницьких або суспільних інтересів. У свою чергу, виділяють декілька блоків організацій за специфікою їх діяльності: співробітництво в організації туристичного обміну; соціальний туризм, організація дозвілля і відпочинку; молодіжний і студентський туризм та обмін; транспортне обслуговування туризму і міжнародних подорожей; професійне навчання та науково-дослідна діяльність у туристичній сфері; співпраця інформаційних, професійних і громадських інститутів у сфері туризму; організації, що сприяють розвитку міжнародного туризму; організації різного профілю сфери туристичних послуг [3].

Співробітництвом в організації туристичного обміну займаються наступні туристичні організації: Всесвітня асоціація туристичних агентств (World Association of Travel Agencies, WATA), Міжнародна асоціація фахівців - організаторів конгресів (International Association of Professional Congress Organizers - IAPCO), Міжнародна федерація туроператорів (International Federation of Tour Operators - IFTO), Всесвітня Асоціація ділового туризму (GBTA) [6].

Соціальним туризмом, організацією дозвілля і відпочинку керують такі організації: Асоціація клубів міжнародних авіаліній (World Airlines Club association - WACA), Міжнародна асоціація "Скала Клуб" (Association Internationale des "SKAAL CLUBS" - AISC), Міжнародна федерація працівників транспорту (International Transport Workers Federation - ITF), Міжнародне бюро з соціального туризму (Bureau International du Tourisme Social - BITS) [8].

Молодіжний і студентський туризм та обмін регулюють такі організації як Асоціація "Європотяг" — Євротрейн (Association "Eurotrain" — Eurotrain), Асоціація студентського авіатуризму (Student Air Travel Association — SATA), Міжнародна конференція зі студентського туризму (International Students Travel Conference — ISTC), Міжнародна молодіжна туристична служба (International Youth Travel Services — IYTS), Міжнародне бюро з молодіжного туризму і обмінів (Bureau International pour le Tourisme et les Echanges de la Jeunesse — BITEJ), Федерація міжнародних молодіжних туристичних організацій (Federation of International Youth Travel Organizations — FIYTO) [6].

Транспортне обслуговування туризму і міжнародних подорожей здійснюється за керівництва та сприяння таких туристичних організацій: Інститут повітряного транспорту (Institute of Air Transport — IAT), Міжнародна автомобільна федерація (Federation Internationale de Automobile — FIA), Міжнародна асоціація повітряних перевізників (International Air Carrier Association — IACA), Міжнародна дорожня федерація (International Road Federation — IRF), Міжнародна федерація мотоциклістів (Federation Internationale Motocycliste — FIM), Міжнародний дорожньо-транспортний союз (International Road Transport Union), Міжнародний комітет залізничного транспорту (Comite International des Transport par Chemins de Fer — CIT), Міжнародний союз залізничних шляхів (Union Internationale des Chemins de Fer — UIC) [7].

Професійне навчання і науково-дослідна діяльність у туристичній сфері здійснюється за сприяння наступних туристичних організацій: Всесвітня асоціація з професійного навчання у сфері туризму і гостинності (World Association for Hospitality and Tourism Education and Training — AMFORHT), Міжнародна академія туризму (Academie Internationale du Tourisme — ACIT), Міжнародна асоціація наукових експертів у сфері туризму (Association Internationale d'Experts Scientifiques de Tourisme — AIEST), Міжнародний Форум Адвокатів з туризму і подорожей (International Forum of Travel and Tourism Advocates — IFTTA) [8].

Співробітництвом інформаційних, професійних і громадських інститутів у сфері туризму опікуються такі організації як: Міжнародна асоціація авіапасажирів (International Airline Passengers Association — IAPA), Міжнародна асоціація випускників готельних шкіл (Union Internationale des Anciens Eleves des Ecoles Hotelieres — AEEN), Міжнародна федерація журналістів і письменників, які висвітлюють питання туризму (Federation Internationale des Journalistes et Ecrivains du Tourisme — FIJET) [7].

До організацій, які сприяють розвитку міжнародного туризму входять: Всесвітня організація споріднених міст (United Towns Organization — UTO), Міжнародна організація кримінальної поліції (International Criminal Police Organization — Interpol), Міжнародна торговельна палата (International Chamber of Commerce — ICC), Міжнародна федерація друзів природи (International Federation of Friends of Nature — IFN), Міжнародне бюро з митних тарифів (International Customs Tariffs Hurra — BITD), Міжнародний географічний союз (International Geographical Union — IGU), Міжнародна рада музеїв (International Council of Museums - ICOM), Міжнародна рада з питань пам'яток і пам'ятних місць (International Council on Monuments and Sites — ICOMOS), Міжнародна федерація альпінізму і скелелазання (International

Mountaineering and Climbing Federation), Міжнародний союз охорони природи (International Union for Conservation of Nature and Natural Resources — IUCN), Союз міжнародних асоціацій (Union des Associations Internationales — UIA) [8].

Організації різного профілю сфери туристичних послуг включають Асоціацію всесвітніх експедицій (World Expeditionary Association — WEXAS), Міжнародна асоціація бухгалтерів-експертів сфери гостинності (International Association of Hospitality Accountants — AIA), Міжнародний туристичний союз (Touristik Union International — TUI), Робочу групу з кооперативного туризму при Міжнародному кооперативному альянсі (ICA Working Party on Co-operative Tourism) [6].

Таким чином, міжнародні туристичні організації відрізняються за статусом, цілями, задачами та формами організації. Але всі вони спрямовують свою діяльність на підтримку інтересів туристичних компаній, на формування певної політики у відносинах з урядовими туристичними організаціями, готельними, транспортними, страховими та іншими компаніями та об'єднаннями; попереджують і вирішують конфлікти в туристичній діяльності; сприяють розвитку міжнародного туризму та залученню до нього населення різних країн. Вище названі організації - це лише окремі приклади успішного функціонування міжнародних туристських організацій, форми та принципи їх діяльності. Міжнародна співпраця в сфері туризму має яскраво виражену інтегративну тенденцію та спрямованість на подальше вдосконалення, що, поза сумнівом, позитивно позначиться на загальному розвитку цієї галузі як у глобальному масштабі, та і для кожної країни окремо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кіптенко В. К. «Менеджмент туризму»: Підручник. — К.: Знання, 2010. — 502 с.
2. Мальська М.П. «Міжнародний туризм і сфера послуг»: Підручник. Затверджено МОН / Мальська М.П., Антонюк Н.В. — К., 2008. — 661 с
3. Пуцентейло П.Р. «Економіка і організація туристично-готельного підприємництва»: Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 344 с.
4. Устименко Л. М., Афанасьєв І.Ю. «Історія туризму»- Навчальний посібник. — К.: Альтерпрес, 2005. — 320 с.
5. Школа І.М. «Менеджмент туристичної індустрії»: Навчальний посібник / За ред. проф. І.М.Школи. - Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2003. - 662 с.
6. «Міжнародні туристичні організації». [Електронний ресурс]. URL: vokrug-sveta.com.ua/
7. «International Tourism Organizations». [Електронний ресурс]. URL: <http://www.travelguidesinternational.com/>
8. «Tourist Organization list». [Електронний ресурс]. URL: <http://encyclopedia2.thefreedictionary.com/>

Варакута Х.

Науковий керівник – Сеньовська Н. Л.

ОРГАНІЗАЦІЯ В. О. СУХОМЛИНСЬКИМ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ПОНЯТЬ

«Щоб не перетворити дитину в сховище знань, скарбницю істин, правил і формул, потрібно навчити її думати» – зауважує В. О. Сухомлинський [1, с. 125]. Відомий український педагог у своїх працях розкриває складність керівництва процесом формування мислення дитини. Царством допитливої і наполегливої думки є навколишнє середовище. Однак, природа стає потужним джерелом здобування знань та формування вмінь і навичок лише тоді, коли вихованець проникає думкою в причинно-наслідкові зв'язки між її об'єктами і явищами. Керівництво послідовністю мислення дитини – складний процес. Тільки досвідчений учитель зуміє цілеспрямовано спрямувати наочно-образне мислення, характерне для молодших школярів, у русло формування теоретичних знань. Результатом цих знань є поняття.

Мета статті – охарактеризувати організацію В. О. Сухомлинським пізнавальної діяльності учнів у процесі формування природничих понять.

В. О. Сухомлинський любив повторювати: "Тут, у природі, вічне джерело дитячого розуму" [2, с.18]. Він вважав дуже важливим, щоб перші істини діти отримували з оточуючого світу, щоб дитину через світ природи вводили в світ суспільних відносин. "Школа під голубим небом", або, як її ще називали, "Школа радості" — справжнє талановите відкриття В. Сухомлинського. У ній уроки проходять на природі. Ідея такої школи зустрічалась ще у Ж.-Ж. Руссо, але Василь Олександрович розвинув, поглибив і переосмислив її. У його працях вона набула цілеспрямованого універсального характеру, вид цілісної педагогічної доктрини [4].

Процес пізнання В. О. Сухомлинський розглядав як керовану школою і суспільством діяльність підростаючого покоління щодо оволодіння знаннями. Він досліджував мотиви, емоції, стимули і включив їх у систему активного педагогічного впливу. Результати різних форм впливу на процес пізнання він ставив у залежність від пробудженого почуття подиву, радості відкриття, емоційної сприйнятливості і тісного зв'язку з практикою, життям. Він вважав емоційну насиченість процесу навчання законом щодо розвитку дитячого мислення [3].

Гортаючи сторінки його праць про природу, знаходимо цікаві підходи до виділення суттєвих ознак окремих елементів природничих знань та встановлення взаємозв'язків між ними.

Засвоєння первинних понять «жива природа» і «нежива природа» у свідомості дітей відбувається під розумним керівництвом вчителя. Формування цих понять великий педагог здійснює під час екскурсій у природу. Наприклад, зупинившись біля високого урвища, діти розглядають розріз ґрунту. Вони з зацікавленістю вдивляються в шари глини, піску різних кольорів, порівнюють верхній шар ґрунту, чорнозем,